

АТОМНИК АУ України

№ 26—27 (500—501) 1—8 липня 2010 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ДІЇ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ І ЗАСТОРОГ

ЧОРНОБИЛЬ: зона посиленої уваги і відповідальності профспілки

Проблеми зони відчуження і Чорнобильської АЕС зокрема є органічною компонентою роботи Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України від часу її заснування, з січня 1992 року. Саме цей атомний регіон, що є місцем народження Атомпрофспілки, кілька червневих днів перебував у центрі пильної уваги представницького профспілкового корпусу: 10 червня тут уперше в історії відбулося на базі Чорнобильської об'єднаної організації виїзне засідання ЦК профспілки і проведено, з перервою у кілька годин, у держдепартаменті—Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення МНС України «круглий стіл», 15 червня у Чорнобилі пройшла тригодинна конференція об'єднаної організації профспілки.

Сам факт проведення такого профспілкового натиску викликаний гостротою проблем, що сягнули піку вершини, на підприємствах зони відчуження і Чорнобильській АЕС: завершується половина року, а потрібне фінансування тут досі «в дорозі», як для вико-

СПІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗОВОВ'ЯЗУЄ

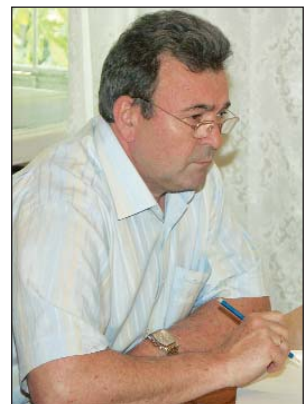
Відкриваючи цю зустріч, Голова Атомпрофспілки Валерій Матов наголосив на важливості колективного обміну думками, вироблення спільної партнерської позиції з метою стабілізації соціально-економічної ситуації у зоні відчуження і на ЧАЕС. Події цього разу

дещо вийшли за рамки «класичних», із засторогою мовив керівник галузевого профцентру, надходження коштів на початку бюджетного року, що, хоч як це дивно, стало традицією у лапках, затрималося у просторі і часі — шестимісячними боргами з цілого спектру важливих для життєдіяльності надзвичайного регіону питань.

нання місцевих чорнобильських програм, так і реалізації базових положень Галузевої і територіальної угод, колективних договорів. Затримується виплата заробітної плати, навіть в «обрізаному» вигляді — лише тарифної її частини, через неможливість розрахуватися вже зупинено тут постачання газу, на грані від'єднання — електроенергії, що може істотно погіршити умови виробництва і побуту, виконання заходів з охорони та безпеки праці. Саме ці питання порядку денного як найголовніші було обговорено на засіданні Президії ЦК й ухвалено відповідне рішення (див. «АУ» №24, 2010 рік. — Прим. ред.). Логічним продовженням цього засідання став спільний «круглий стіл», зніційований профспілкою, в Адміністрації зони відчуження. За ним зібралися члени Президії, фахівці апарату ЦК профспілки, від партнерської сторони — керівні особи Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Адміністрації зони відчуження та місцевих підприємств і ЧАЕС.

Як відомо, за сприяння і підтримки державних високопосадовців, перших осіб МНС України, Адміністрації зони відчуження, наполегливих зусиль, власне, Атомпрофспілки, торік, що називається, було здійснено революційний прорив у підвищенні соціальних гарантій і пільг працівників Чорнобильської зони. Профспілка нині дуже стурбована тим, що зниження досягнутих соцстандартів може дерегулювати соціальну обстановку на зонних підприємствах та підірвати їхні еколого-захисні можливості. Сьогодні Атомпрофспілка налаштована на одне, підкреслив профкерівник, — співпрацювати, продовжувати діалог з новою владою та її повпредами на місцях, без чого, на переконання Валерія Матова, всі добрі починання і наміри нинішнього керівництва держави можуть залишитися задекларованими на папері. Ми готові, як представники трудових колективів, що більш об'єктивно обізнані зі станом речей і подають

факти як є, брати участь у формуванні і захисті бюджетного запиту підприємств, їх технічного переоснащення, створенні належних умов праці. Ми таким шансом своєчасно повною мірою не

скористалися, що фактично призвело до того, що теперішній ухвалений бюджет забезпечує роботи і заходи чорнобильського напрямку у межах 60–70%. У цьому зв'язку перед нами постає

питання: як будемо протистояти труднощам і проблемам у II півріччі, яких спільних заходів уживатимемо з тим, щоб мінімізувати соціально-економічні ризики і загрози у зоні відчуження

загалом? Ось така мета нашого зібрання, констатував Голова Атомпрофспілки, запросивши своїх колег доповнити його вступне слово.
(Продовження на 2-й стор.)

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПЕТРА НЕПОРОЖНЬОГО

«СЕРЦЕ МОЄ — ЕНЕРГЕТИКА»

13 липня 1910 року, сто років тому, народився Петро Степанович Непорожній на мальовничих берегах Малеого Супою, який відділяє хутір реєстрового козака Непорожнього (пізніше Тужилів) — від с. Кулябівки, що за п'ять кілометрів від міста Яготина Київської області.

Це людина легенда, яка за 70 років трудової діяльності мала девіз «Серце моє — енергетика».

Петро Степанович Непорожній — міністр енергетики з 1962 по 1985 роки, найвизначніший енергетик колишнього СРСР та України, відомий учений, професор, доктор технічних наук, член-кореспондент АН СРСР і РАН. Народився в багатодітній сім'ї (9 дітей). Закінчив у

1924 році місцеву школу, і його віддали на навчання в Переяслав (20 км від Тужилова) в школу ФЗУ. З успіхом закінчив Київську політехніку. Продовжував навчання, в 1933 році на відмінно закінчує Ленінградський інститут водного транспорту й отримує диплом

інженера. У роки війни Петро Непорожній трудився на відповідальних постах на енергетичних об'єктах. У 1950-ті, працюючи головним інженером з будівництва найбільшої на той період Каховської ГЕС, забезпечив її дострокове введення в експлуатацію, з високою якістю. Йому довіряють великий державний пост — голови Держбуду України, а потім першого заступника міністра електростанцій СРСР. У 1962 році він призначений міністром енергетики і електрифікації СРСР. У ці роки в Україні під безпосереднім керівництвом Петра Непорожнього почалося здійснення нового напрямку в розвитку енергетики країни — розгорнулося спорудження найбільших теплових електростанцій потужністю до 3,6 млн. кВт, оснащених турбогенераторами, що не мали аналогів у світі, потужністю 200–300 і 800 МВт, що працюють на надкритичних параметрах пари. Серед них — Ладизинська, Слов'янська, Придніпровська, Криворізька, Вуглегорська та інші електростанції. Під керів-

Погруддя П.С. НЕПОРОЖНЬОМУ у Яготині
ництвом Петра Непорожнього була успішно здійснена програма будівництва атомних електростанцій в Україні, таких як Рівненська, Запорізька. Швидкими темпами споруджується каскад гідроелектростанцій на Дніпрі.
(Закінчення на 7-й стор.)

П.С. НЕПОРОЖНІЙ у колі українських друзів

Уважаемые энергетики!

В июле 2010 года исполняется 100 лет со дня рождения Петра Степановича Непорожнего — выдающегося энергетика и государственного деятеля, известного в мире ученого и автора многих капитальных трудов. Вся 70-летняя трудовая деятельность этого талантливого и мудрого руководителя, образцового педагога прошла под девизом «Сердце мое — энергетика».

Родился Петр Непорожний недалеко от города Яготина, что на Киевщине. Он получил два высших технических образования. В годы войны занимал ответственные посты на стратегических энергетических объектах. Был заместителем Председателя Совета министров УССР, возглавлял Госстрой УССР. С 1962 по 1985 годы руководил Министерством энергетики бывшего СССР. В этот период под его началом в Украине развернулось строительство самых мощных в мире тепловых электростанций, как Ладизинская, Славянская, Запорожская и другие. При его поддержке успешно была реализована программа перспективного строительства Ривненской, Запорожской АЭС. Была создана базовая атомная производственная и социальная инфраструктура, деятельность которой востребована сегодня и в будущем.

Главная, конечно же, заслуга Петра Непорожнего, что за годы его титанического труда все народное хозяйство, граждане Украины были полностью обеспечены электроэнергией, тогда же заработала Единая энергетическая система, равной которой не было в мире.

Сегодняшнее поколение электроэнергетиков во многом благодарно своим славным предшественникам и с таким же трудолюбием, ярким проявлением человеческих качеств, ответственным отношением к работе продолжает историю развития жизненно необходимой отрасли, способствует ядерному ренессансу в Украине.

Отрадно, что дело нашего великого соотечественника живет и устремлено в будущее, к достижению новых результатов в труде для благосостояния людей.

Председатель Профессионального союза работников атомной энергетики и промышленности Украины Валерий МАТОВ

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ДІЇ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ І ЗАСТОРОГ

ЧОРНОБИЛЬ: зона посиленої уваги і відповідальності профспілки

(Продолжение. Начало на 1-й стр.)
Председатель первичной профсоюзной организации ГСП «Чернобыльская АЭС» Евгений КОЗЛОВ:

— Из запланированных на 2010 год средств на зарплату персонала ЧАЭС в сумме 370 млн. грн. законом о бюджете предусмотрено 352 млн. грн. Но есть опасения, что труженники станции вообще могут остаться без зарплаты до конца текущего года из-за невыплат компенсаций работникам, ушедшим на льготных условиях на пенсию. Дело в том, что эти компенсационные средства, задолженность по которым перешла с 2009 года в размере 30 млн. грн. и 66 млн. еще добавилось с начала этого года, относятся к фонду оплаты труда. Представьте себе, с чем мы останемся, если вычислить из зарплатного фонда общую сумму такого долга. А люди через суды пытаются добиться получения этих компенсационных выплат...

В текущем году планировалось 9 млн. 842 грн. на обеспечение работников, занятых на опасных работах на промплощадке, а также в зоне строгого режима, спецдеждей, средствами индивидуальной защиты. По программе же на эти цели сегодня — ноль средств.

На транспортные расходы, это постоянные перевозки людей в условиях опасной радиационной обстановки к месту работ, нередко удаленных, и обратно, бюджетом на 2010 год выделено всего 17 млн. грн., практически половину необходимых для таких нужд средств.

В связи с принятием Закона Украины «Об общегосударственной программе снятия с эксплуатации Чернобыльской АЭС и превращения объекта «Укрытие» в экологически безопасную систему» мы планировали в рамках реализации этой программы выделение средств в сумме 9,2 млн.

грн., в том числе на гарантийное медобслуживание, оздоровление наших работников, а также на строительство жилья. На сегодня в бюджете здесь также — по нолем.

Вот те основные социальные моменты, которые беспокоят коллектив. Откровенно скажу, люди были несколько взбудоражены, в связи с задержкой выплаты майской зарплаты, а также в июне, и не скрывают своих протестных настроений в случае усугубления ситуации с финансированием ЧАЭС.

У нас имеется большой денежный дефицит, поэтому хотелось бы, чтобы совместными усилиями обеспечить в проекте по изменению госбюджета на второе полугодие решение данной проблемы.

Представитель Атомпрофсоюза в Чернобыльской объединенной организации — председатель Совета председателей первичных профсоюзных организаций предприятий зоны отчуждения Николай ТЕТЕРИН:

— Что конкретно сейчас нас беспокоит: с начала года мы не начисляем премию, так называемые суточные — доплата за вахтовый метод работы, отсутствуют доплаты за работу в зоне отчуждения по линии Минтруда и соцполитики Украины. По подсчетам, по всем этим выплатам, а они в зарплатных расчетах фигурируют, на каждого работающего в среднем приходится долг около 7 тыс. грн. Настроения людей сродни работникам Чернобыльской атомной станции — радикальные.

Еще одна проблема, о которой вынужден сказать. Предусматривается в 2010 году увеличить тарифные ставки и оклады согласно закону о повышении минимальных соцстандартов, при этом, по нашим данным, намечается уменьшить премию до 10%, сейчас ее размер составляет 25%. По предварительным расчетам, в январе тариф-

ная часть зарплаты возрастет на 16,8%, но когда мы на 15% урежем премию, то грош цена обещаниям правительства о повышении каких-то минимальных соцстандартов, если они заведомо ничтожны в цифрах, ибо увеличение зарплаты у нас составит 1,8%. Но даже на это законное «повышение» государственных соцгарантий, по нашим прикидкам с Администрацией зоны отчуждения, не хватает 40 млн. грн. бюджетных денег. Руководство зоны очутилось между молотом и наковальней, так как Администрации, кроме социальных, необходимо решать и производственные вопросы. Особого внимания требует положение дел с лечебно-профилактическим питанием, на которое с начала года ни копейки денег не поступило, а прошлогодний продовольственный запас уже на исходе. В этой сложной ситуации обнадеживает лишь то, что будут получены трансферты, которые, правда, не коснутся премиальных выплат.

Словом, пока мы не добьемся нормального финансирования бюджетной госпрограммы по поддержке экологически безопасного состояния в зонах отчуждения и безусловного (обязательного) отселения, хотя в этом плане много делается, особенно в прошлом году, и МЧС Украины и Администрацией этого региона, проблемы и социальные и технико-технологические будут накапливаться,

а непосредственно программа в целом — потихоньку эволюционировать в мертвое состояние. К этой партнерской встрече мы подготовили справку (полностью, с анализом и с таблицами, она будет напечатана в «АУ» в ближайших выпусках. — Прим. ред.), в которой заострю внимание лишь на таком — если взять за базу 1997 год, когда порядком средств по вышеназванной программе зоны отчуждения стало МЧС Украины, то в целом за 13 лет, по 2009 год включительно, финансирование программы увеличилось всего на 211%, тогда как индекс инфляции за данное время составил 511%. Поэтому размер финансирования в 2009 году составил всего 41,4% от уровня бюджетных ассигнований в 1997-м. Может ли идти речь об окончательном решении за эти годы хотя бы одной чернобыльской проблемы и в социальном, и производственном измерении?!

Сейчас, уверен, лишь хорошо скоординированная работа и МЧС Украины, и Администрации зоны отчуждения, и Атомпрофсоюза может в этом направлении принести свои плоды. Вдобавок еще такая просьба. У многих работников зоны отчуждения сложилось мнение, что зонную программу воспринимают в верхах как маргинальную, второстепенную по отношению к программе ЧАЭС. И перепад в заработной плате ощутимый — на 40% в

зоне отчуждения она меньше, а по срокам задержки выплат, наоборот, больше. Никто не завидует нашим коллегам-сопрофсоюзникам с атомной, считаем, что можно было больше им платить. Но от правды не скроешься — и у работников зоны отчуждения это вызывает определенное недоумение. «Ведь мы же здесь не для того, чтобы наводить лишь марафет по маршруту движения государственных высокопоставленных лиц в сторону ЧАЭС, которые всегда мигают столицу зоны отчуждения, местонахождение ее Администрации, Чернобыль. Впечатление у здешних работников такое, что все внимание обращено только на ЧАЭС. Но известно, что атомная без наших рук не обойдется, да и мы без станции практически будем не у дел. И, если откровенно, эти оба чернобыльских объекта не те, чтобы на них можно было экономить.

Председатель Восточной объединенной организации профсоюза Борис ФИЛИППОВ:

— Считаю необходимым сообщить собравшимся о тяжелом положении дел в желтоводском научно-техническом центре по комплексному обращению с РАО «КОРО», который находится в подчинении МЧС Украины: задолженность по зарплате там составляет 450 тыс. грн., счета НТЦ арестованы, не отчисляются взносы в Пенсионный фонд Украины, страховой стаж работников прерывается... Люди покидают предприятие, которое вроде бы и нужно, и темы серьезные здесь ведут для зоны отчуждения, и в то же время подавляет неопределенность о его дальнейшем существовании. Да и руководитель там временно исполняет обязанности, что также не способствует улучшению дел.

После этого выступления заместитель министра МЧС Украины Владимир Холуша предоставил слово участникам «круглого стола» со стороны собственни-

ков, или, проще говоря, социальных партнеров-представителей властных структур, с целью высказать свое мнение об озвученных проблемах и путях совместного их решения.

Генеральный директор ГСП «Чернобыльская АЭС» Игорь ГРАМОТКИН:

— Что касается долга, о котором говорил Евгений Николаевич Козлов, действительно, для обеспечения госпрограммы по снятию с эксплуатации ЧАЭС, принятой в 2009 году, мы запросили 846 млн. грн., а бюджетом на 2010 год предусмотрено 460 млн. грн. Фонд оплаты труда, как уже упоминалось, тоже меньше, чем планировалось, на 20 млн. грн. Правда, эти 352 млн. грн. рассчитывались на другую численность работающих, не буду говорить на какую, но в принципе есть уверенность: если в этом году не произойдет повышение зарплаты, то это материальное вознаграждение работникам будет выплачено. Значительно сложнее по остальным статьям затрат, в первую очередь, это газ, электроэнергия, спецпитание. Для этих нужд требуется порядка 64 млн. грн., при условии, что мы, с целью экономии, запустим нашу котельную в работу в ноябре. Очень сложно сейчас с оплатой лечебно-профилактического питания, в месяц это 1 млн. грн., а за 5 месяцев мы заплатили только 1,5 млн. грн. О недостаточности средств мы своевременно информировали МЧС Украины, ведем переговоры с Пенсионным фондом, чтобы сняли с нас те отчисления, которые мы обязаны делать. Но однозначно работать по изменению бюджета, финансирования необходимо. С такими же проблемами мы столкнулись в прошлом году, нам удалось с ними справиться. Если этого не произойдет, придется пересматривать внутреннюю организацию работ, искать собственные резервы, которые опять же связаны с существенным изменением самого процесса работ. Да, ситуация сложная, но паниковать не стоит. Настолько сложная, как метко заметил наш председатель профкома Евгений Козлов, что необходимо просто работать. Я с большим удовольствием хотел бы, чтобы та плодотворная совместная работа в 2009 году имела такой же результат и в 2010-м. Но цифры — вещь упрямая. Хочешь не хочешь, а за газ придется отдать 60 млн. грн., и за электроэнергию также рассчитаться надо.

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ДІЇ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ І ЗАСТОРОГ

Относительно наших социальных планов. Мы в этом году сумели получить опеределенные суммы для собственной деятельности предприятия. Приобрели 500 путевок для работников в санаторий «Одесский», оздоровим и детей на необходимом уровне. Уверен, найдем средства на поддержку спортивно-массовой деятельности, оказание помощи работникам, попавшим в тяжелые жизненные условия и ситуации по состоянию здоровья и вызванных другими причинами. Без жира, но глубоко убежден, что мы с профкомом социальный пакет удержим, сохраним.

К сожалению, спецодежду, на которую в программе нет госсредств, мы вынуждены закупать по минимуму, на выполнение необходимого объема работ. Если выдавать спецодежду по санитарным нормам, то для этого не хватает 10 млн. грн. МНС Украины озадачил нас максимально активизировать свою хозяйственность, в части реализации не нужных для нас остатков материалов на складах на сумму 40 млн. грн. Хотелось бы сделать это быстрее и частично снять вопрос по спецодежде и другим позициям. В общем, проблемы есть, и, безусловно, придется их решать.

Заступник начальника департаменту—Адміністрації зони відчуження Олег ФЕДЕВИЧ:

— Спершу хотів би відзначити глибоку роботу нашої Адміністрації і профспілки торік, що дало можливість зрушити з мертвого місця низку проблемних питань, включаючи і соціальні. Додам — не без допомоги і підтримки МНС України.

Скажу про зміни у видатках на оплату праці. Торік для цього було закладено 57 млн. грн., у 2010-му — 84 млн. грн., що на 47,2% більше. Згоден, сума недостатня, щоб забезпечити виконання умов Галузевої і територіальної угод, проте її досить для того, щоб збільшити розмір зарплати, яка має загалом зрости за нинішнього фінансування до 25%. З цією метою Адміністрація зони відчуження і МНС України звернулися до уряду про збільшення видатків на зарплату та інших соціальних виплат. Треба відзначити, що порівняно з

минулим роком держбюджетом-2010 передбачено 15 млн. грн. капітальних видатків для вкрай необхідних робіт на пункті захоронення високоактивних РАВ «Підлісний». Зауважу, за попередні роки таких капвкладень не було, і такого фронту робіт на цій екологічно небезпечній території, що маємо виконувати.

Щодо невивплати так званих вахтових добоїв, то з прийняттям бюджету, що було із запізненням у чотири місяці, ці кошти у повному обсязі заплановано, до того ж збільшено на 30% проти минулого року. Їх буде обов'язково виплачено. Доплати за роботу в зоні відчуження, що йтимуть через Мінпраці та соцполітики України, також закладені у кошторисі цього міністерства і через вказані причини із затримкою бюджету не виплачувалися, але їх видадуть на руки працівникам уже незабаром.

Сьогодні особливо дошкуляє сплата за енергоносії, власне, через те, що впродовж II кварталу року у нас був відсутній резерв фінансів, щоб певною мірою «угамувати» тут ситуацію. Доречно було б повідомити, що є доручення Президента України, який побував на Чорнобильській АЕС, про те, щоб усі виплати в зоні відчуження з ЧАЕС включно були сповна проплачені урядом. Також за вказівкою глави держави при зміні держбюджету-2010 буде переглянута у бік збільшення суми видатків вказаним чорнобильським об'єктам. Кабінет Міністрів України у цьому плані вже розпорядився, зокрема, й МНС України вказано готувати матеріали для внесення до закону про держбюджет, що, гадаю, ухвалюватимуться Верховною Радою України у вересні. Щодо вирішення проблемних питань нас підтримує профільний парламентський комітет і хотілося б знову заручитися допомогою у цьому профспілки як соціального партнера.

Заступник міністра МНС України Володимир ХОЛОША:

— Додам до того, про що вже було мовлено, з огляду на ретроспективу. Пригадайте, у нас I квартал року завжди був проблемним, фігурували тимчасовий розподіл коштів через

своєчасно не прийнятий бюджет, фінансові діри і т.д. Відверто кажучи, сподівання на те, що фінансова ситуація на старті року невдовзі поліпшиться, марні. Разом з тим хочу зазначити, що на наше прохання, під час перебування Президента України у зоні відчуження, ознайомлення з проблемами ЧАЕС, він дав доручення уряду розглянути можливість про захистеність наших

видатків у бюджеті. Це б істотно вплинуло на ритмічність фінансування наших програм, що дуже важливо.

Зрозуміло, що низку наявних проблем потрібно було системно розв'язувати, але не погоджуюся з тим, що ситуація погіршується. Зона відчуження нині має на рівні країни не якісь там підзаконні акти прямого чи довольного спрямування, а дві задіяні цільові програми загальнодержавного значення: перша стосується зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС і перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, друга — поводження з радіоактивними відходами, де створено відповідний Фонд, що має практичне наповнення. Ці документи дають нам змогу планувати роботу і видатки, визначити економічні та соціальні пріоритети, постійно порушувати питання про їх фінансове наповнення.

(Продовження на 4—5-й стор.)

ЯДЕРНА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«Енергоатом»
скликає інвесторів

24–25 червня ц.р. у Києві пройшла Міжнародна конференція «Атомно-енергетичний комплекс України: міжнародне співробітництво і кооперація, інвестиції, ядерно-паливний цикл».

Мета конференції: розширення міжнародного співробітництва між українськими та іноземними компаніями, а також обмін передовим досвідом для подальшого розвитку ядерно-енергетичного комплексу.

Виступаючи на конференції, народний депутат України, голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Микола Мартиненко відзначив, що реалізація положень «Енергетичної стратегії на період до 2030 року» вимагає значних коштів. «За оцінками експертів, у докризовий період ця оцінювалася у 40 млрд. гривень щорічно. При цьому, на ядерно-промисловий комплекс потрібно, як мінімум, половину цієї суми, тобто 20 млрд. гривень», — сказав Микола Мартиненко. Він наголосив, що для створення сприятливих умов для інвестицій необхідне реформування і атомно-промислового комплексу, і ринку електроенергії з урахуванням світового досвіду. М. Мартиненко підкреслив, що системна державна законодавча підтримка поліпшить інвестиційний клімат, забезпечить умови для створення нових потужностей та розвитку галузі в цілому.

Заступник міністра палива та енергетики України Наталія Шумкова відзначила, що конференція дає можливість для обговорення нових проектів і перспективних планів. «Мета у нас одна — залучити в атомну галузь України передові технології, передові знання, передовий досвід», — сказала Н. Шумкова. Вона підкреслила, що Україна зацікавлена в іноземних інвестиціях. «Ми зацікавлені, щоб в Україну якомога сміливіше і швидше приходили наші партнери світової атомної галузі».

У своєму вітальному слові президент ДП НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський зазначив, що сьогодні мирна ядерна галузь переживає всесвітній ядерний ренесанс — дуже багато держав вже заявили про наміри щодо спорудження АЕС. «Це, мабуть, найпереконливіше свідчення того, що у двадцять першому столітті людство не зможе забез-

печити свої зростаючі потреби в електроенергії без масштабного розвитку атомної енергетики», — сказав Юрій Недашковський. Він висловив упевненість у тому, що конференція відкриє можливості для нового співробітництва та зміцнить партнерські відносини.

На конференції були розглянуті актуальні питання розвитку атомної енергетики:

- Розвиток атомно-енергетичного комплексу України до 2020 р.;
- ядерно-паливний цикл і його інтеграція з міжнародним бізнесом;
- залучення інвестицій в енергетичне машинобудування і створення нових ядерних об'єктів;
- захист інтересів виробників і постачальників атомного устаткування і т.д.

Під час тематичних «круглих столів» було створено платформу для дискусій та вільного обговорення.

У конференції взяли участь представники Кабінету Міністрів України, парламентського Комітету з питань ПЕК, світові лідери виробників ядерного палива та реакторів (AREVA WESTINGHOUSE, HOLTEC, AEC, ТВЕЛ), представники урановидобувних центрів (СхідГЗК, «НІКІМТ-Атомстрой»), провідних інжинірингових компаній (Об'єднані машинобудівні заводи, «Атомстройэкспорт», «Атомтехэнерго»), постачальники комплектуючих для ядерних реакторів, виробники обладнання радіаційного контролю, а також представники інститутів, що здійснюють ядерні дослідження та аналіз надійності й устаткування АЕС.

Конференція організована ДП НАЕК «Енергоатом» за підтримки Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, Міністерства палива та енергетики України, Державного комітету ядерного регулювання України та Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій і захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

(Докладніша інформація буде)

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'ЯНа часі — обов'язкове
соціальне медичне страхування

Підготовка до запровадження в Україні обов'язкового соціального медичного страхування має бути завершена до кінця 2014 р., припускає Програма економічних реформ на 2010–2014 рр., текст якої оприлюднено на веб-сайті глави держави.

Реформувати медичну галузь планують у три етапи. Перший етап (до кінця 2010 р.) передбачає, зокрема, розподіл фінансування на користь первинної медичної допомоги і профілактичної медицини, перехід від бюджетного фінансування комунальних і державних лікувально-профілактичних установ на контрактну форму оплати.

Під час другого етапу (до кінця 2012 р.) проводитиметься з 2011 р. апробація пропонує змін у двох пілотних регіонах, розробка комплексу законодавчих і нормативних документів для формування оптимальної територіальної мережі медичних установ, створення госпітальних округів, оплата праці медичного персоналу, виходячи з обсягу та якості виконаної роботи.

Під час третього етапу реформи медичної галузі, який має бути завершений наприкінці 2014 р., передбачається перевести всі медичні установи на систему контрактних відносин між замовником і постачальником медичних послуг, впровадити єдину методику розрахунків вартості медичних послуг, оплачуваних державою, підготуватися до введення обов'язкового соціального медичного страхування.

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ «АТОМНИХ» РЕГІОНІВ

Спеціально-економічна зона — джерело інвестицій

У Славутичі відбулося виїзне засідання Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва Верховної Ради України під головуванням його голови Наталії Королевської.

Йшлося про шляхи законодавчого врегулювання регіонального розвитку територій на прикладі міста Славутича.

Як зазначила Наталія Королевська, нині комітет готує законопроекти про державне приватне партнерство, промислові парки та території пріоритетного розвитку, в яких будуть запропоновані антикризові заходи. Отож особливий інтерес до міста Славутича, де в 1999 році була створена спеціальна економічна зона «Славутич», яка стала діючим механізмом для залучення інвестицій та відкриття нових підприємств. Це дозволило місту вийти на кращий показник в Україні щодо надходження інвестицій на душу населення — 1,73 тис. доларів США.

За період функціонування спеціальної економічної зони «Славутич» місто поступово починало відходити від моноеконіміки. Організовано нові виробництва, скажімо, канцелярських товарів, поліграфічної продукції, будівельних матеріалів, упаковок, виготовлених флексографським способом друку, кронен-корків, текстильно-галантерейних жакардових виробів, продукції деревообробного виробництва тощо.

З 25 березня 2005 року і донині суб'єкти економічної зони «Славутич» пільгами не користуються. При обговоренні проблемних питань міський голова Славутича Володимир Удовиченко конкретно на слайдах продемонстрував, які негативні наслідки дало скасування пільг.

Учасники засідання висловили одностайну позицію, що законодавче врегулювання, яке планується, допоможе Славутичу та іншим містам у залученні інвестицій та розвитку регіонів.

Людмила ЛЮБИВА

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ДІЇ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ І ЗАСТОРОГ

ЧОРНОБИЛЬ: зона посиленої уваги і відповідальності профспілки

(Продовження. Початок на 1-й стор.)

У Євгена Козлова сьогодні тут були законні підстави говорити про 9 млн. грн., не виділених на житло, та інші потреби ЧАЕС. Бо це закладено у програмі, і має розглядатися. До речі, у майбутньому Податковому кодексі також відображені норми, що стосуються цих програм. Тож усе-таки, порівняно з минулим періодом, у нас є більш стале бачення і прогнозування подальшої нашої роботи.

Тепер про інфляційні індекси 1997—2009 років,

лем з боргами, які тепер обкладені штрафними санкціями різних відомств. Ситуація потребує там сильного керівника, причому з місцевих, бо пропонується ззовні менеджмент, який би поліпшив становище, тут не захотіли. Якщо є пропозиція від профспілки заповнити цю посаду — вносьте. В «КОРО» — комплекс питань, окрім компетентного керівництва, тут потрібно розробити ефективну виробничу програму, реструктуризувати податки, що також багато залежить від місцевої влади. Якщо вона тут тільки

учасникам опору мирному атому, побували в оглядовому павільйоні об'єкта «Укриття», у мертвому місті Прип'ять, на пункті захоронення РАВ «Буряківка» та комплексі «Вектор».

ПРАЦЯ НА КОЛЕКТИВ, ЙОГО КРАЩИЙ ЗАВТРАШНІЙ ДЕНЬ

Будинок культури м. Чорнобиль і після аварії атомній не втратив свого призначення. В останні роки його частим відвідувачем і господарем став профспілковий трудовий люд, який організовує тут культурно-

лови Атомпрофспілки Василь Струк, розглянули питання про роботу Представника Атомпрофспілки в Чорнобильській об'єднаній організації за 2009 рік; соціально-економічну ситуацію на підприємствах зони відчуження та дії об'єднаної організації з недопущення зниження соціальних гарантій членів профспілки; виконання бюджету організації за минулий рік і затвердження профкошторису на 2010-й.

Провів зібрання Представник Атомпрофспілки в об'єднаній організації Микола Тетерін, який, власне, висвітлює більшість питань порядку денного. У своєму лаконічному звіті він нагадав про особливості проблем минулого року, початок якого також був непростим, бо на соціальні і виробничі цілі й завдання бюджетом було затверджено 120 млн. грн. на рік. Практично для нормального функціонування зони відчуження найперше підготувала супровідний документ, яким зобов'язала підприємства зменшити на 10% чисельність персоналу і

на 49%. Такого в нашій історії ще не було. Інтенсивно велися робочі зустрічі у стінах Мінпраці та соціальної тривалих і складних переговорних процедур було продовжено дію урядової постанови №831 на 2010 рік про доплати за роботу у зоні відчуження та набрала чинності у лютому 2010 року постанова Кабміну №173 про зарахування пільгового пенсійного стажу нашим працівникам.

Власне, проводилася профробота всередині організації, здійснювалися контрольні функції профспілки за умовами й безпекою робочих місць, організувалися за планом культурно-масові, спортивні заходи і було досягнуто тут певних здобутків.

Заступник Голови Атомпрофспілки Василь СТРУК

у своєму виступі відзначив, що обов'язковою умовою конструктивної роботи торік, за економічних складнощів у країні, є взаємна співпраця і довіра партнерів, готовність і розвиток діалогу на всіх щаблях влади. Нехтування і несприйняття пропозицій і вимог профспілки як партнерської сторони, що п'ять років тому демонструвало МНС України, руйнувало соціальну рівновагу в трудових колективах, збурювало їх на масові акції протесту. Хотілося б, щоб соціальний діалог був позбавлений політичних, партійних чи бізнесових ознак, а відповідав нормам, які визначають базові права людини у сфері праці. У період кризи і не тільки виграє соціальна злагода, що показує сьогодні у наших відносинах з МНС України та Адміністрацією зони відчуження, і закликаємо до цього інших наших партнерів з боку нової влади і працевлаштування.

Представник Атомпрофспілки в об'єднаній організації Микола ТЕТЕРІН, говорячи про проблемні питання 2010 року, виокремив із них ті, що потребують негайного вирішення. Тим паче що вони мають давній характер і заважають сьогодні утримувати ситуацію під контролем, виробити сильнішу стратегію у нашій діяльності на майбутнє.

13 років основна соціальна гарантія — заробітна плата персоналу зони відчуження була значно меншою порівняно зі зростанням доходів працівників у промисловості України, а соціальні стандарти відставали у разі. Спричинили таке становище кілька факторів: у 1997 році наша програма робіт була передана під управління МНС України, що відразу спровокувало раптове зниження фінансування і, у свою чергу, змусило Адміністрацію зони відчуження, як вихід із ситуації, розв'язувати виробничі завдання за рахунок «соціалки». Такий стан справ породжує і те, що досі керівництво держави, центральних виконавчих органів влади, у тому числі соціальних і фінансових міністерств, не ясно уявляють собі, як і, на жаль, більшість співвітчизників, що діється у зоні відчуження, за яких умов тут працюють і живуть люди. Від початку робіт з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС вони мали б кваліфікуватися тут як один із елементів ядерного циклу — поводження з РАВ. Ми якраз і займаємося таким процесом.

Отже, і зарплата, насамперед, мала б бути прив'язана хоча б до рівня 70% тарифної ставки (посадового окладу) працівників атомно-енергетичного комплексу України. Дохід наших працівників не враховує специфіки зонної, з особливо шкідливими умовами, роботи, здебільшого їхній заробіток скопійовано за наявними соціальними стандартами комунальної сфери, а ще він зліплений з усіляких грошових доважків, окремі з яких є неонов'язковими або незахищеними бюджетними витратами, як, приміром, доплата за вахтовий метод.

на які посилався Микола Тетерін. Якщо у цілому зважувати, то ми витримуємо соцстандарт, є реальне зростання зарплати. Навіть з огляду на 1997 рік, коли середньомісячний заробіток працівника зони відчуження, але не ЧАЕС, дорівнював близько 240 дол., то за 5 місяців 2010-го цей показник становить понад 400 дол. (3349 грн.). Згоден, що були диспропорції порівняно із зарплатою у промисловості — удвічі, нині — у півтора разу, наявна й аритмія виплат, особливо у I й IV кварталах року, але загалом персонал не став менш захищеним. Так, інші першочергові питання є, на які профспілка справедливо вказує, — це зношеність основних фондів зони відчуження і ЧАЕС та перманентна відсутність коштів на заходи з охорони та безпеки праці. Як було сказано, є відповідні доручення глави держави з перегляду наших програм, після внесення змін до бюджету. А наразі реалії передбачають взаємоузгодженість нашої роботи. На мій погляд, хоч підкреслити, така співпраця останнім часом стала більш прагматичною і менш емоційною. Ми свідомо можемо розраховувати на пошук компромісу і результативності переговорного процесу. Ось, наприклад, запровадження доплати за роботу в зоні відчуження — спільне значуще досягнення, бо ці доплати не просто як бюджетна субвенція, це є мінімальні, фіксовані законом параметри. До того ж ми їх відстояли у потрібних розмірах. І це, повторюся, наші спільні напрацювання, до яких у різних інституціях держави ставляться з більшою увагою, коли є така синергія, об'єднання зусиль.

Щодо НТЦ «КОРО». Поверте, МНС України добре обізнано зі станом справ, вживає певних заходів, є з цього приводу і контролюється доручення профільного віце-прем'єр-міністра, проте поліпшити там швидко ситуацію не вдасться. На підприємстві катастрофічно впала кількість замовлень, на жаль, попереднє керівництво тільки додало проблем

споглядатиме, то не матиме на підпорядкованій території ні робочих місць, ні податків.

На завершення «круглого столу» Голова Атомпрофспілки позитивно оцінив зустріч партнерів, на якій домінували спільні і близькі за поглядами позиції сторін, ознаки рівноваги інтересів й усвідомлених засторог. Зокрема, що стосується значних розривів, за строками, бюджетних надходжень для зонних програм, Валерій Матов звернувся до присутніх разом опрацювати ці питання й винести їх на урядовий рівень — всеукраїнську раду з питань погашення заборгованості у заробітній платі за участю представників профспілок, ініціаторів зібрання, та працевлаштування під головуванням Прем'єр-міністра, що мала відбутися на початку червня, а потім була відтермінована дата її проведення на найближчий період. Керівник галузевого профцентру ще раз висловив сподівання, що партнерське співробітництво, такі зустрічі на паритетних засадах триватимуть і міцнітимуть для економічного зростання підприємств, модернізації засобів виробництва та поліпшення умов праці і життя співчленів профспілки.

Профспілкові гості цього прекрасного куточка Полісного віце-прем'єр-міністра, проте поліпшити там швидко ситуацію не вдасться. На підприємстві катастрофічно впала кількість замовлень, на жаль, попереднє керівництво тільки додало проблем

масові заходи, демонструє роботи народних умільців, картини живопису, опікується частинною експозицією культурно-етнографічної спадщини краю. І, зазвичай, зала клубу регулярно збирає повно народу на профспілкові конференції, значить яких в останні роки відчували і перевірили спільно як за статусним складом учасників від соціальних партнерів, так і за результативністю цих заходів.

Чергова конференція Чорнобильської об'єднаної організації Атомпрофспілки, як зазначалося, відбулася через кілька днів після проведення у Чорнобилі засідання Президії ЦК та «круглого столу».

Присутні на конференції, в роботі якої взяла участь директор департаменту економіки та фінансів МНС України Мирослава Малицька, начальник держдепартаменту — Адміністрації зони відчуження Сергій Вус, його заступник Олег Федевич та заступник Го-

скоротити фонд оплати праці. Розвиток таких подій змусив Атомпрофспілку «турбувати» міністра МНС України, як кажуть, уночі, що він сам, до речі, запропонував, проводити чергові раунди переговорів наживо з Першим віце-прем'єр-міністром як головою Міжвідомчої чорнобильської комісії і врешті-решт кілька разів зустрітися безпосередньо з Прем'єр-міністром.

Союзником у цій справі були і МНС України й Адміністрація зони відчуження, що принесло свої плоди. Для наших потреб у 2009 році було додатково, за спеціальною програмою, спрямовано 42 млн. грн. Завдяки цьому повністю погашено різного виду борги, включаючи за енергоспів, збільшено майже у 2,5 разу вартість добового раціону харчування, а найперше — підвищено середньомісячну зарплату з 2127 грн. у 2008 році до 3172 грн. у 2009-му, майже

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ДІЇ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ І ЗАСТОРОГ

Вважаю, що Атомпрофспілка, за такої ситуації, повинна мати свою фундаментальну позицію і виходити з того, щоб, передусім, збільшувалося загалом фінансування наших бюджетних програм, що є і мірилом зростання соціального забезпечення працівників. Ще на стадії формування бюджетного запиту нам потрібно брати у цьому участь, і у верхню куту виносити проблеми зони відчуження. Відверто кажучи, Атомпрофспілку сьогодні до цього процесу, як правило, не залучають, а з боку Адміністрації зони відчуження завжди заспокоюють, що все у нормі з програмою розвитку. А насправді згодом з'ясується, що отримано бюджет, який у соціальній площині не задовольняє профспілку, а відтак накопичується конфліктний заряд.

У найближчій перспективі нам конче потрібно принципово вирішити питання стосовно розміру премії. Є кілька варіантів, прорахованих Адміністрацією зони відчуження, але, переконаний, що жодні зміни тут неприпустимі і величина премії має бути незмінною — 25%.

Дуже непокоїть ще негативна тенденція з припинення перерахування підприємствами зони відчуження, за винятком 1–3-х, не менше 0,3% коштів від фонду оплати праці на культурно-масову й оздоровчу роботу на порушення статті 44 закону про профспілку. На календарі — півчервня минуло, а літне оздоровлення дітей працівників і досі фінансово залишається відкритим. І, насамперед, через відсутність таких коштів у профспілки, не отриманих від підприємств на зазначені цілі.

Голова цехової профспілки транспортного комплексу ДП «Чорнобильсервіс» Василь БАРАНОВСЬКИЙ звернувши увагу на неприпустимість затримки зарплати — основного сімейного доходу працівників, що зі всіма нарахуваннями сьогодні недоплачена кожному із них на суму близько 7 тис. грн.

На території зони відчуження згорнута програма забезпечення працюючих житлом. Водночас МНС України обліковує потреби у житлі, фінансує будівництво житлових будинків для своїх працівників, забуваючи про незначну кількість ліквідаторів-чорнобильців 1986—1987 років, які продовжують працювати у зоні відчуження. Серед них дуже мало потребують поліпшення житлових умов, тому прохання — включити цю категорію працюючих до списку черговиків системи МНС України.

І ще така вимога до кураторів зони відчуження — створити умови для ефективної діяльності, забезпечивши потрібні обсяги робіт та відповідні технічні засоби і механізми для їх реалізації. Насправді ж картина зовсім невтішна: за браком пального і запчастин наявна автотранспортна техніка, що давно застаріла і геть спрацьована, використовується на 25–30%. Силами ентузіастів вона ще підтримується у робочому стані, але їхні можливості дуже обмежені без сторонньої допомоги. Найраціональніше було б оновити автопарк новітніми зразками техніки, що забезпечувала б працівників від шкідливого впливу радіаційних чинників і дала б змогу значно продуктивніше працювати з меншими людськими затратами.

Голова цехової профспілки комплексу громадського харчування ДП «Чорнобильсервіс» Ірина БУРЛАКА акцентувала увагу керівництва зони відчуження та об'єднаної організації профспілки на актуальних проблемах трудових колективів, спричинених недостатністю бюджетного фінансування підприємств, а саме: виплата заробітної плати здійснюється не в повному обсязі та несвоєчасно, всупереч колективним договорам, ухваленим трудовими колективами; фактично знищено систему преміальної оплати праці, передбачену відповідними постановами Кабінету Міністрів України; існує повна незрозумілість з виплатою доплат за вахтовий метод роботи та багатостраждальних трансфертів, про час надходження яких ніхто належним чином пояснити не може.

Але до цих, уже хронічних і звичних проблем, додалася ще одна, на мій погляд, більш небезпечна — це загострена увага до зони відчуження з боку так званих аутсорсингових компаній. Ось на цій болючій проблемі хотілося б зупинитися.

На адресу МНС України звернулося товариство з обмеженою відповідальністю «Провідна продовольча компанія» з пропозицією замінити повністю персонал комплексу харчування на структурно обслуговування, спираючись на свій набутий досвід роботи у сфері послуг з харчування особового складу Збройних сил України. Потребує зонайдегальнішого економічного обґрунтування вартість добового харчування на підприємстві, в цьому разі «Провідна продовольча компанія», яка надає послуги з організації харчування, куди, крім вартості набору продуктів входять необхідні комунальні платежі, оплата електроенергії, заробітна плата персоналу, оплата вартості проживання цього персоналу, який безпосередньо здійснює приготування їжі та забезпечує послуги на певному об'єкті харчування, обов'язкові платежі до бюджету, витрати на транспорт тощо.

Згідно з цим документом, такі платежі сплачуються підприємством, що надає послуги з харчування. Вартість добового харчування у такій компанії для бюджету повинна бути золотою.

Підтверджуючи, що весь комплекс платежів з витрат, пов'язаних із забезпеченням громадського харчування, виконає компанія, і тим самим полегшить життя нашому підприємству. Такі заяви — це лукавство. По суті, це гарно замасковане рейдерство, спрямоване на знищення комплексу громадського харчування у Чорнобилі, що в подальшому потягне за собою і знищення такої життєво необхідної структури, як ДП «Чорнобильсервіс».

Ми впевнені, що за такими компаніями з'являються «нові гравці», які надаватимуть послуги з транспортних перевезень, житлово-комунального обслуговування, експлуатації тепломереж тощо. Економічна доцільність аутсорсингу з організації лікувально-профілактичного харчування в зоні відчуження в цьому документі фактично не обґрунтована, а посилення на оцінці різних експертів, без їхнього розгляду, абсолютно не переконливі. Скажіть, будь ласка, навіщо розвалювати те, що напрацьоване роками.

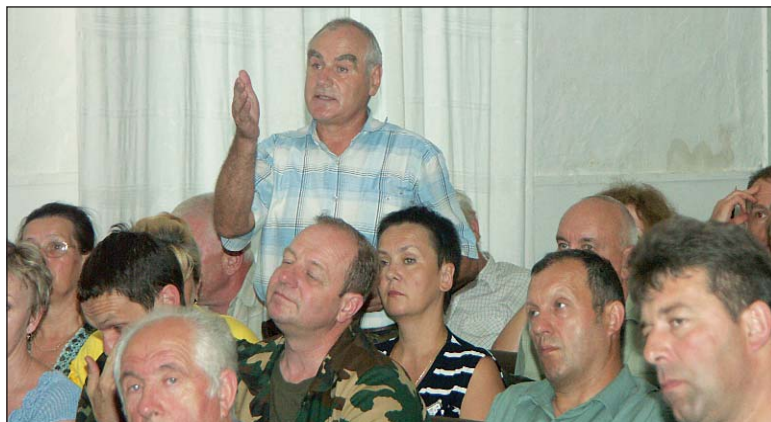
Ведучий експерт по вопросам урегулювання соціально-трудових відносин Червонобильської об'єднаної організації профспілки Геннадий МИХАЙЛЮК підчеркнув, що із всіх пунктів Отраслевого соглашения, як показав аналіз, затримується забезпечення фінансування робіт в зоні відчуження, особливо трудової законодавства на підприємстві, здійсненні заходів по охороні праці — більшість не виконуються або виконуються з опозданим чи задержкою. Для прикладу: наявність на підприємстві контрактів. Питання про роботу профсоюзної

Наш комплекс громадського харчування має неогідний досвід роботи від перших днів аварії на ЧАЕС в організації лікувально-профілактичного харчування працівників зони відчуження: від закупівлі продуктів та устаткування, випічки хліба, приготування їжі та організації безпечної їжі до підтримання в робочому стані усіх об'єктів комплексу і їх збереження. Усі зазначені процеси відпрацьовані, раціоналізовані.

До 20% працівників комплексу харчування мають досвід роботи з організації такої роботи в зоні відчуження з 1986 року, і були залучені державою до робіт в зоні відчуження у 17-річному віці.

Колектив комплексу, 217 працівників, високопрофесійний і досвідчений в організації роботи в зоні відчуження, який спроможний забезпечити виконання покладених на нього функцій за будь-яких умов. За ці роки жодного разу, підкреслюю, жодного, не було випадків невиконання завдань

з організації харчування колективом комплексу.

Але головне, що нас турбує, — це доля людей, для більшості з яких робота в зоні відчуження є єдиним джерелом забезпечення своїх сімей; більшість жінок працівників — одинокі матері, на чий плечі малолітні діти, діти-студенти та батьки похилого віку, які опікувалися їхніми дітьми, поки вони були всі ці роки на вахті. І допустити, щоб ці люди, які віддали кращі роки свого життя справі ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС і залишилися без шматка хліба, за чийсь примх — це просто злочин.

У запропонованому компанії документі немає чіткого економічного, організаційного обґрунтування для запровадження системи аутсорсингу, яка вимагає заміни колективу працівників на діючих об'єктах комплексу харчування. Ця заміна, пов'язана із звільненням працівників, потребує значних витрат бюджетних коштів на скорочення штату і обов'язково вимагає погодження з профспілками.

Ведучий експерт по вопросам урегулювання соціально-трудових відносин Червонобильської об'єднаної організації профспілки Геннадий МИХАЙЛЮК підчеркнув, що із всіх пунктів Отраслевого соглашения, як показав аналіз, затримується забезпечення фінансування робіт в зоні відчуження, особливо трудової законодавства на підприємстві, здійсненні заходів по охороні праці — більшість не виконуються або виконуються з опозданим чи задержкою. Для прикладу: наявність на підприємстві контрактів. Питання про роботу профсоюзної

в зоні відчуження, особливо трудової законодавства на підприємстві, здійсненні заходів по охороні праці — більшість не виконуються або виконуються з опозданим чи задержкою. Для прикладу: наявність на підприємстві контрактів. Питання про роботу профсоюзної

важним напрямком в профработі, особливо в первичних звенях профспілки індексувати його вартість до рівня інфляції: сьогодні затверджено план закупівлі ДП «Чорнобильсервіс» і проводити

Кабінету Міністрів України, зrealizувати нам буде дуже складно. Що стосується доплат за вахтовий метод роботи, видатки на які у 2010 році збільшено на 2 млн. грн. проти минулого року, вони гарантовано будуть виплачені. Про харчування та слушно пропозицію профспілки індексувати його вартість до рівня інфляції: сьогодні затверджено план закупівлі ДП «Чорнобильсервіс» і проводити

організації в трудовому колективі породжує недовіру і равнодушие людей к вступлению в профсоюзные ряды, участию в работе профсоюза и даже «толкает» к выходу из его членов. В этом необходимом деле еще много не дорабатывают наши коллеги на предприятиях зоны отчуждения.

Заступник начальника Адміністрації зони відчуження Олег ФЕДЕВИЧ окреслив реалії перспективи вирішення завдань стосовно соціальної сфери. Так, червень профінансовано на суму 18,9 млн. грн., яких достатньо, щоб здійснити за цей і попередній місяці всі обов'язкові бюджетні платежі. Взагалі, фонд оплати праці на 2010 рік збільшено на 20% порівняно з минулим роком, отже, на стільки само зростає рівень зарплати за цей рік, що, до речі, перевищує такий середній показник у цілому в промисловості, за винятком ядерної галузі. З цього приводу висловлюю підтримку від Адміністрації позиції профспілки: хоча б частково прирівняти трудові доходи працівників зони відчуження до зарплати персоналу атомних електростанцій. Зрозуміло, таку можливість, що у компетен-

ції Кабінету Міністрів України, зrealizувати нам буде дуже складно. Що стосується доплат за вахтовий метод роботи, видатки на які у 2010 році збільшено на 2 млн. грн. проти минулого року, вони гарантовано будуть виплачені. Про харчування та слушно пропозицію профспілки індексувати його вартість до рівня інфляції: сьогодні затверджено план закупівлі ДП «Чорнобильсервіс» і проводити

Кабінету Міністрів України, зrealizувати нам буде дуже складно. Що стосується доплат за вахтовий метод роботи, видатки на які у 2010 році збільшено на 2 млн. грн. проти минулого року, вони гарантовано будуть виплачені.

Про харчування та слушно пропозицію профспілки індексувати його вартість до рівня інфляції: сьогодні затверджено план закупівлі ДП «Чорнобильсервіс» і проводити

Кабінету Міністрів України, зrealizувати нам буде дуже складно. Що стосується доплат за вахтовий метод роботи, видатки на які у 2010 році збільшено на 2 млн. грн. проти минулого року, вони гарантовано будуть виплачені. Про харчування та слушно пропозицію профспілки індексувати його вартість до рівня інфляції: сьогодні затверджено план закупівлі ДП «Чорнобильсервіс» і проводити

Кабінету Міністрів України, зrealizувати нам буде дуже складно. Що стосується доплат за вахтовий метод роботи, видатки на які у 2010 році збільшено на 2 млн. грн. проти минулого року, вони гарантовано будуть виплачені. Про харчування та слушно пропозицію профспілки індексувати його вартість до рівня інфляції: сьогодні затверджено план закупівлі ДП «Чорнобильсервіс» і проводити

меться тендер на придбання продуктів харчування. Взагалі, це підприємство, що заслуговує особливої пошани за п'ятимісячне безперебійне харчування працівників за відсутності фінансування, зобов'язується нині у розмірі доведеного кошторису повністю задовольнити потреби працівників у різноманітній їжі.

Щодо 0,3% відрахувань від фонду оплати праці на вищезазначені потреби об'єднаної організації профспілки. Затверджений кошторис підприємства на планове використання позабюджетних коштів дозволяє сповна здійснювати ці виплати. Моє побажання головам місцевих профспілок — ретельніше працюйте з керівництвом своїх підприємств. Це питання — прерогатива трудових колективів і профорганізації.

Яка картина вимальовується з основними фондами? Із запланованих 386 млн. грн. нам дали 202 млн. грн. Уперше за останні два-три роки виділено бюджетом 15 млн. грн. для капітального будівництва — це на закриття боргів, здійснення інших робіт на пунктах захоронення РАВ «Буряківка» і «Підлісний». (Закінчення на 6-й стор.)

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ДІЇ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ І ЗАСТОРОГ

ЧОРНОБИЛЬ: зона посиленої уваги і відповідальності профспілки

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Такі заходи істотно покращають екологічний стан території зони відчуження й умови праці та вахтового проживання персоналу.

Директор департаменту економіки та фінансів МНС України Мирослава МАЛИЦЬКА, виступаючи, спершу жартує зауважила, що, за її спостереженнями, профспілка, як свекруха — вона завжди чимось невдоволена. У нашому разі — це сприймається як право на розвиток, поліпшення життя працівників. Але боротьба за збільшення на це видатків не повинна бути однобічною, бо, якщо у кишені держави не густо, то взяті кошти нізвідки. Представник Атомпрофспілки вже оголосив, що в середньому зарплата працівників зони відчуження зростає майже на 1000 грн. А тепер хоча запитати, для чого МНС України надало статус державних місцевим підприємствам? Відповідь однозначна: щоб кожне з них, насамперед, могло заробляти самостійно кошти на своє утримання, а тоді ще й мають додаватися бюджетні гроші. Я адресую такі слова директорам підприємств — благополуччя ваших працівників, найперше, залежить від вас. Маючи певне обладнання, можливості і повноваження, думайте, як заробляти кошти, і за рахунок цього додавати людям оплату їхньої праці. МНС України тепер активно займається розширенням платних послуг як для державних підприємств, так і бюджетних організацій.

Хочу також сказати, що сьогодні зарплата й оплата робіт у зоні відчуження є конкурентоспроможними на ринку праці, бо, слухаючи виступ вашого колеги з комплексу громадського харчування, вже є люди за межами цієї території, які готові замінити тут вашу працю. Тож ще раз наголосую, перегляньте власні господарські можливості, ініціатива про додаткові заробітки має йти від вас. Зі свого боку ми допоможемо у нормотворчій роботі, внесемні потрібних змін до урядових постанов і підзаконних актів.

Повірте, що фінансування міністерства проходить не так просто, бо зона відчуження і ЧАЕС є державними підприємствами, які мають, перш за все, самі заробляти. Наступного року на доручення

Президента України уряду всі витрати по цих чорнобильських об'єктах будуть захищеними статтями, як у бюджетних організаціях, тобто найпершим пріоритетом буде виплата заробітної плати. Сьогодні, судячи з виступів на конференції, не завжди своєчасно це вдається, але достеменно одне, що сума оплати вашої праці зростає і вона сповна буде видана вам на руки.

Відповіді Мирослави МАЛИЦЬКОЇ на запитання:

— Цього року коштів на будівництво і придбання «чорнобильського» житла бюджетом не передбачено. При формуванні бюджету на 2011 рік треба буде включити ці ваші потреби до бюджетного запиту.

— Сьогодні, так, тарифна частина зарплати видається, але працівники йдуть у відпустки з нічим — немає живими грошима відпускних, матеріальної допомоги...

— Усе це враховано і закладено, як доповідав Олег Федевич, у бюджеті на цей рік, збільшенням порівняно з минулим роком на 75 млн. грн. Але сьогодні, через тривалість певних процедур з оформленням кошторису, цією сумою сповна ще неможливо скористатися. До кінця червня процес буде запущено.

— У ДСП ЧАЕС є заборгованість перед ДСП «Комплекс» на 7 млн. грн. і також невелика сума коштів ще за минулий рік за роботи з приймання і захоронення РВ?

— МНС України відомо про це, воно намагалося дещо простіше вирішити питання через Міністерства, але там не пристали на нашу пропозицію. Тому ми окремим рядком впишемо суму боргу до кошторису ЧАЕС і таким чином погасимо її.

Відповіді Миколи ТЕТЕРІНА на запитання:

— Для мене дещо несподіваною була інформація, озвучена Іриною Бурлакою, що наш комплекс харчування має намір запровадити аутсорсинг. Це має бути на увазі, коли велика компанія відмовляється від допоміжних виробництв і передає всі управлінські функції окремій юридичній особі. Вона укладає з працівниками контракт, але не відповідає за їхнє соціальне за-

безпечення, належні у цьому контексті стандарти і гарантії. Нині це дуже розвинено в Азії, починають практикувати підприємці Південної Америки і Європи. Профспілки категорично проти такого виду праці, що до мінімуму звужує права людини. Щодо конкретного питання по комплексу харчування, то поки що офіційної інформації немає. Але якщо воно раптом виникне, то за умов, що робочі місяці і соцпакет членів профспілки буде збережено, а якість харчування не погіршиться.

— Нам закидають, що підприємствам потрібно більше заробляти коштів самостійно. Як недавній керівник-господарник я піднімаю обидві руки за те, щоб поповнювати таким чином кошти на рахунок трудового колективу, але це для цього потенційні можливості. Ось автотранспортному парку «Чорнобильсервіс» скільки було вигідних пропозицій з ЧАЕС про перевезення різних вантажів, а викона-

ти їх їм просто не під силу — техніка розбита й економічно затратна. Давай-те спільно розробимо цілісну програму, щоб справді підприємства могли заробляти власні кошти, створимо їм умови для цього. І, на підтримку слів Мирослави Малицької, якщо підприємство має свій заробіток, то частину коштів треба спрямовувати на зарплату працівникам, це їхній законний дохід. Проте так чинить лише ДСП «Комплекс», де іноді навіть виплачують доплати, що мають йти з бюджету. Решта підприємств, м'яко кажучи, зароблені позабюджетні кошти не виділяють на соціальні потреби або дуже рідко це робить. Тут МНС України, Адміністрації зони відчуження і нашим директорам не зайве було б нагадати, чиїми руками ці кошти зароблені, а профспілка зі свого боку схильна йти до соціальної справедливості у розподілі загального прибутку.

Фотоінформація Миколи ВАРЧИНОГО

...На завершення треба відзначити, що коефіцієнт корисної дії цієї тривалої за часом, але злагодженої, попередньо ґрунтовно підготовленої профспілкової конференції виявився досить високим: прийнято шість постанов, кілька резолюцій, чимало пропозицій робочої групи включено в проекти цих рішень. Одне слово, наживо відбувся справжній діалог соціальних партнерів, що, на переконання сторін, обов'язково матиме своє продовження.

Учасники зібрання зустріли щирими оплесками відомлення заступника Голови Атомпрофспілки Василя Струка про рішення Президії ЦК нагородити Миколу Тетеріна нагрудним знаком «Відзнака Атомпрофспілки України» за плідну, грамотну роботу по захисту прав та інтересів співспілчан, який і вручив йому цю відзнаку. Додамо, що Микола Васильович удостоєний також за активну партнерську співпрацю у розвитку сфер діяльності та з нагоди ювілейного дня народження почесних відзнак МНС України і Мінпраці та соцполітики.

Кабинет Министров Украины утвердил состав Межведомственной комиссии по комплексному решению проблем Чернобыльской АЭС. Соответствующее распоряжение от 23 июня 2010 г. №1252-р опубликовано на официальном сайте правительства.

В состав комиссии, которую возглавил Первый вице-премьер-министр Украины Андрей Клюев, вошли Председатель Профессионального союза работников атомной энергетики и промышленности Украины Валерий Матов и председатель профсоюзного комитета государственного специализированного предприятия «Чернобыльская АЭС» Евгений Козлов.

РОЗВИТОК МЕДИЧНОЇ СФЕРИ

Новосілля у рамках реалізації соціальної програми добудови Ташлицької ГАЕС

Відділення заготівлі та переробки донорської крові державного підприємства «Спеціалізована медико-санітарна частина №2» м. Южноукраїнська (Миколаївська обл.) відсвяткувало новосілля у перепрофільованому акушерському корпусі, добудованому на кошти соціально-екологічної програми розвитку регіону, що діє у рамках будівництва Ташлицької ГАЕС.

Акт готовності об'єкта до експлуатації перепрофільованого акушерського корпусу було підписано наприкінці 2009 року, а 13 січня ц.р. на його підставі отримано Свідоцтво інспекції державного архітектурно-будівельного контролю про відповідність нового медичного корпусу проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил. Таким чином, один з найскладніших довгобудів міста-супутника АЕС у повному обсязі було введено в експлуатацію.

Спорудження об'єкта розпочато в 1987 році. У 2000-му будівництво було припинено. Рік потому вирішено недобудований акушерський корпус перепрофілювати під служби медико-санітарної частини і санепідстанції.

Перша черга споруди (де розмістилася міська СЕС) здана у 2002 році. Подальше будівництво і перепрофілювання корпусу стало можливим тільки після включення його в перелік об'єктів, що фінансуються за рахунок соціальної програми розвитку регіону, яка діє в рамках спорудження Ташлицької гідроакумулюючої станції, коли вперше до проекту було включено соціальні та екологічні заходи, спрямовані на оздоровлення прилеглих територій.

Інвестиційна вартість перепрофільованого акушерського корпусу становила 19,112 млн. грн. З них 13,2 млн. грн. витрачено на оплату будівельно-монтажних робіт, 1,9 млн. грн. — на придбання спеціального медичного устаткування й інвентарю. Окрім санепідстанції, у новому корпусі розміщуються відділення швидкої допомоги, дитяча поліклініка, станція переливання крові та спеціалізована ВІЛ-лабораторія СМСЧ-2.

Із пристосованого приміщення, в якому відділення заготівлі та переробки донорської крові тулилося понад 20 років, медики переселилися у нове і просторе. На новому місці з'явилася можливість здійснювати різні етапи заготівлі крові в окремих приміщеннях, зокрема, облаштовано кімнату зберігання плазми. Згодом планується обладнати кімнату відпочинку для донорів.

Окрім того, в арсеналі медиків з'явився сучасний швидкозаморожувач плазми, нові морозильники для її зберігання, донорські крісла, інше устаткування та інвентар. Таким чином, у відділенні створено не лише усі умови для збору крові і зберігання плазми, а й сам процес її здачі донорами буде тепер комфортнішим.

Нові приміщення медики почали освоювати ще у квітні, а урочисте відкриття з перерізанням червоної стрічки було приурочено до Дня донора 14 червня. Цього дня 14 жителями міста атомників було вручено посвідчення почесних донорів України. Серед них 11 працівників відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС». А загалом у місті-супутнику близько сотні людей мають високе звання, яке присвоюють тим, хто здавав кров 40 разів і більше.

Довідково:

Програма заходів, спрямованих на рішення соціальних та екологічних проблем регіону, що прилягають до зони будівництва Ташлицької ГАЕС, діє з 2001 року. У зоні її розповсюдження входять 6 районів і 4 міста — усього 89 населених пунктів з майже 80-тисячним населенням. На кошти програми міста і села Миколаївщини забезпечуються питною водою, прокладаються нові і реконструюються діючі інженерні комунікації, будуються автодороги, поліпшується медичне та соціально-побутове обслуговування. Окремо фінансуються роботи зі збереження навколишнього природного середовища.

За 9 років на реалізацію соціальної програми розвитку регіону спрямовано більш як 134 млн. грн., з них безпосередньо для Южноукраїнська — 20,8 млн. грн. У 2009 році на соціальних об'єктах освоєно 19,7 млн. грн. (у місті-супутнику АЕС — 3,6 млн. грн.).

ЗНАТИ, БАЧИТИ, ЩОБ ЗАПОБІГТИ

Снімають кіно про Чернобыльскую АЭС

В Україні офіційно стартовали зйомки фільма «Земля забвения», повествующего о влиянии на судьбу людей одной из крупнейших техногенных катастроф XX века — аварии на Чернобыльской АЭС. Одну из главных ролей в фильме сыграет актриса украинского происхождения Ольга Куриленко, ранее снявшаяся в последнем фильме о британском шпионе Джеймсе Бонде «Квант милосердия».

О начале работ над украинско-французским фильмом члены творческого коллектива сообщили на пресс-конференции.

«В основе сюжета — личная драма молодой девушки из Припяти, города советских атомщиков. Ее спокойная и счастливая жизнь рушится в один миг — в день страшной аварии на атомном реакторе Чернобыльской АЭС. Потеря близких, паника и ужас, безвозвратно ушедшая молодость и красота, болезни — все это довелось пережить героине Ольги Куриленко. И через эту исковерканную катастрофой судьбу зрители прочувствуют всю глубину чернобыльской трагедии», — сообщили организаторы презентации начала проекта.

Все съемки пройдут на территории Украины, некоторые эпизоды будут сниматься в зоне отчуждения при содействии МЧС Украины.

«Я очень рада сниматься в Украине в первый раз, никогда до этого здесь не снималась, все-таки я здесь родилась», — сообщила Ольга Куриленко. «Этот проект имеет для меня особое значение, ведь он дает мне возможность сделать что-то важное для моей родины. Я убеждена, что о таких событиях нужно напоминать людям, чтобы подобные катастрофы не повторялись в будущем».

При этом актриса призналась, что ради съемок в этом фильме отказалась от предложения сниматься в США в проекте с намного большим бюджетом, хотя и не уточнила его детали.

Режиссер и автор фильма Михаил Боганин рассказал, что основное внимание в фильме будет уделяться не столько самой катастрофе, сколько ее влиянию на судьбы людей. Бюджет фильма составляет порядка 4 миллиона евро. В его создании помимо украинцев и французов принимают участие поляки и немцы, передает Интерфакс-Украина.

Кстати, в июне в Украине стартовали съемки еще одного фильма об аварии на Чернобыльской АЭС. Картина получила название «В субботу». Режиссером и сценаристом выступил российский кинорежиссер Александр Миндадзе.

На главную роль приглашен молодой российский актер Антон Шагин, известный зрителям по картинам «Стиляги» и «Прячься!».

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПЕТРА НЕПОРОЖНЬОГО

«СЕРЦЕ МОЄ — ЕНЕРГЕТИКА»

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.

Серед них уперше у світовій практиці здійснено пуск капсульних гідрогенераторів на Київській ГЕС і проведена реконструкція зі збільшенням потужності ДніпроГЕС, флагмана гідроенергетики України. Інтенсивно велось будівництво електромереж. Створювалися лінії електропередачі на високу і надвисоку напругу 220, 330, 500 і 750 кВ, що об'єднували енергосистеми України і Росії з іншими країнами РЕВ. Створена Єдина енергосистема України дозволила здійснити паралельну роботу з європейськими енергосистемами, так званою енергосистемою «Мир». За період діяльності Петра Степановича повністю забезпечувалася потреба в електроенергії всіх галузей народного господарства України, підвищилася надійність роботи електростанцій і енергосистем, значно збільшилося виробництво електроенергії, а витрати на її вироблення — питомі витрати палива знизилися в 1,5 рази.

Це був час розквіту енергетичної науки. Кількість науково-дослідних і проектних інститутів переступила за сотню, багато з яких отримали міжнародне визнання. Петро Степанович як учений у 1947 році захистив кандидатську дисертацію, в 1959-му отримав учений ступінь доктора технічних наук, з квітня 1978 року обраний «іноземним членом-кореспондентом Національної інженерної академії Сполучених Штатів Америки», а в 1979-му він був обраний членом-кореспондентом Академії наук СРСР. За пра-

цю заради усього людства був обраний дійсним членом Міжнародної енергетичної академії у 1995 році.

Знаходив він час і для педагогічної роботи, впровадив понад 30 років, будучи професором, очолював кафедру енергетики в Одеському і Московському політехнічних інститутах. Петро Степанович є ініціатором розвитку міжнародних зв'язків вітчизняної енергетики, був головою постійної комісії РЕВ з електроенергетики,

президентом її Національної ради. Петро Степанович виховав цілу плеяду талановитих соратників, висококваліфікованих фахівців і керівників складної і важливої енергетичної галузі.

Петро Непорожній — людина-легенда. Під його керівництвом в Радянському Союзі була створена практично вся енергетична галузь, такою вона залишилася і тепер. Заслуги Петра Степановича гідно оцінені. Він має понад 30 урядових нагород і багато інших міжнародних відзнак і премій. Постановою Ради міністрів України в 2000 році ім'я П.С. Непорожнього присвоєно

Каховській ГЕС, на якій він працював. За ініціативою РАО «ЄЕС Росії» в 2002 році найбільшій в Росії Саяно-Шушенській гідроелектро-

П.С. НЕПОРОЖНІЙ на будівництві Канівської ГЕС у 1968 році (на знімку — угорі)

П.С. НЕПОРОЖНІЙ на Тарасовій горі. Канів, 1968 рік (на знімку — ліворуч)

станції було присвоєне ім'я П. Непорожнього. У музеї будівництва Саяно-Шушенської гідроелектростанції зберігаються його особисті речі, подаровані сім'єю Непорожніх.

Усе життя він вів мільйони до світла. Він кинув виклик темряві ночі, пошматувавши її мірадами маленьких сонць. Він став повелителем світла, приборкавши такі нескорені досі стихії, як вода і атом. Він у пам'яті рідних, колег, друзів, земляків лишився таким назавжди: незбагненим у своєму надлюдському працелюбстві, непохитним у досягненні високої гуманіс-

тичної мети, невтомним у подвижницькій праці. Він незримо присутній у ревищі осідланих рік. Він досі відчайдушно перекоонує найви-

щі компетентні комісії в економічній доцільності своїх проектів. Народившись з аурою, яка відсвічувала любов до людей, Петро Степанович Непорожній — людина-титан заслуговує від усього людства величезну пошану.

На батьківщині П.С. Непорожнього в м. Яготині Київської області встановлено пам'ятник-погруддя.

До сторіччя від дня народження П.С. Непорожнього в музеї Київенерго та на внутрішньому сайті АК «Київенерго», і в Інтернеті, відкриті експозиції. Адреса в Інтернеті: <http://www.etar.com.ua/> **Володимир ЦИГАНЕНКО**

П.С. НЕПОРОЖНІЙ з матір'ю біля хати, де народився

П.С. НЕПОРОЖНІЙ з дружиною

БЛЕСТЯЩИЙ ПРАКТИК, УМЕЛЫЙ ОРГАНИЗАТОР, ОБРАЗЦОВЫЙ ПЕДАГОГ

13 июля 2010 г. в Украине, России и на всем постсоветском пространстве отмечается 100-летний юбилей со дня рождения Петра Степановича Непорожнего — патриарха энергетики, видного ученого, профессора, доктора технических наук, члена-корреспондента АН СССР, автора многих капитальных трудов и монографий. Масштабы его деятельности и вклад в развитие отрасли во второй половине XX века сопоставимы с деяниями творцов плана ГОЭЛРО, таких как Кржижановский, Классон, Веденеев, Винтер, Графтио. Петр Непорожний не только укрепил позиции отечественной электротехнической школы, но сделал ее недоступимой нашим партнерам в мире.

...Начало 60-х годов отличалось ростом энергопотребления, которое не покрывалось вводами мощностей на электростанциях. Петр Степанович, будучи министром мощнейшего министерства энергетики и электрофикации СССР принимает организационные и технические действия для решения текущих задач на сегодня и перспективу. На первом этапе — укрупнение единичной мощности агрегатов на электростанциях. Перевод емкостей на блочную систему без поперечных связей блоком 150-200МВт. С параметрами пара 130/545С, а затем с параметрами пара 240/565С мощностью 300-500-800 и 1200Мвт, а также строительство крупных гидростанций в бассейнах Волги и сибирских рек. Что обеспечило ускоренное развитие энергетики в 60—70-х годах. В этот период энергетика страны выросла в два с половиной раза — с 66,7 млн. кВт. до 166 млн. кВт., а в середине 70-х производство электроэнергии выросло с 292 до 741 млрд. кВт/час. Таких темпов не знала ни одна страна в мире.

В этот период в Украине на Приднепровской ГРЭС были введены и

освоены блоки 300 мВт на закритических параметрах пара, положивших начало серии блоков, построенных по этому проекту. На Славянской ГРЭС были построены и освоены двухвалный блок, а затем одновальный блок 800 Мвт. С 1970 г. по 1977 г. были построены и введены в эксплуатацию две самых крупных тепловых электростанции на закритических параметрах — Запорожская ГРЭС и Угледорская ГРЭС мощностью по 3600 мВт, самых дешевых станций на всем постсоветском пространстве. Строители и монтажники освоили поточное строительство крупных энергоблоков. На Ладженской ГРЭС 300х6 — 1800 было введено в течение года пять энергоблоков. На Запорожской ГРЭС на 18 месяце строительства введена первая очередь ГРЭС 300х4 — 1200 и далее второй очереди 800х3 — 2400 по одному блоку с шагом в один год.

В это время в Украине вводилось до 5 млн. кВт. установленной мощности. С вводом крупных электростанций в Украине на Запорожской ГРЭС и Угледорской ГРЭС стали ощущать острый дефицит топлива, работали практически «с колес». Как выяснилось, Госплан ошибся в марках энергетического топлива. Блоки строились в европейской части страны, а уголь в восточной части. К тому же жидкое топливо подорожало, и сжигать его было очень расточительно. Минэнерго срочно надо было искать альтернативу, такой альтернативой могла быть только атомная энергетика. Возникла крайняя необходимость коренного пересмотра топливно-энергетического баланса, сокращения доли мазута в производстве электроэнергии.

С такими задачами мог справиться только энергичный и деятельный министр Петр Степанович Непорожний, который пользовался у главы правительства СССР Косыгина Алексея

Николаевича большим уважением. Предстояло привязать на территории Европейской части страны более 30 атомных электростанций, а это около 200 энергоблоков мощностью 1000 мВт. и более. Предстояло ввести до 2010—2015 годов 200 энергоблоков мощностью 1000 мВт и 1500 мВт. Пустив первую в мире атомную электростанцию в Дубне, под Москвой, мы серьезно отстали в строительстве АЭС, полагаясь на избыточные запасы ископаемого топлива.

Необходимо было наверстать упущенное, создать атомные блоки нового поколения, обеспечивающие применение современных строительных-монтажных технологий, основанных на опыте энергостроительства в нашей стране и за рубежом. Петр Степанович поручил эту работу энергодарским строителям. По инициативе Сапожников Ф.В. и Хеноха Р.Г. министр решил провести совещание в Энергодаре «О перспективах строительства атомных электростанций и опережающих вводах мощностей с использованием опыта поточного строительства ЗаГРЭС». Совещание состоялось 12 июня 1980 года. Министр поддержал предложение выступающих о создании потока строительства блоков ЗАЭС, отметил, что стройка имеет все основания быть образцово-показательной, и принял решение ввести первый блок ЗАЭС в 1984 году. В короткое время на площадке была создана необходимая базовая инфраструктура:

1. введен в работу завод атомостроительных конструкций;
2. введен в работу завод НСОиТ
3. коренным образом изменилась технология строительства с применением крупных ячеечных блоков и металлконструкций гермооболочки реакторного отделения.

В своем выступлении министр отметил: «Для меня успехи в строительстве энергетики — источник вдохновения и энергии».

Если сформулировать строительную технологию в общем, то нужно отметить большие заслуги начальника стройки Хеноха Р.Г. — он принципиально изменил подходы к разработке технологий, в основу которых заложено очень важное принципиальное решение. Не подстраивать технологию

строительства к существующим техническим средствам, а создавать или приобретать необходимые средства для эффективной строительной-монтажной технологии.

Первый блок ввели в эксплуатацию 10 декабря 1984 года. Последующие блоки вводились с шагом в один год. Трагические события в Чернобыле не остановили строительство блоков. После объявления моратория на атомные энергоблоки шестой блок ЗАЭС достраивали после отмены. В 1995 г. последний шестой блок ЗАЭС был введен в эксплуатацию.

1980—1985 гг. были очень результативны. Наиболее интенсивно развивалась атомная энергетика, ежегодный рост мощностей на АЭС достиг 4 млн. кВт. В сентябре 1981 г. достигла проектной мощности 4 млн. кВт Ленинградская АЭС. Введены блоки на Смоленской, Курской, Южно-Украинской, Запорожской, Калининской и Балаковской АЭС. За пятилетку по 1985 г. мощность работающих АЭС возросла на 125%, а выработка на 130%. Опережающие вводы мощностей на АЭС и ГЭС за счет снижения вводов на тепловых станциях. Тем не менее, общая мощность электростанций достигла 314 млрд. кВт, в том числе мощность АЭС — 28,1 млн. кВт, ГЭС — 61,8 млн. кВт.

По-видимому, неосторожно было бы рассматривать успешную деятельность министра только в розовом цвете. Петру Степановичу пришлось пережить много искусственно организованных тяжелых ситуаций, оставивших след на его жизненном пути. В 1985 году Петр Степанович подал в отставку. Адекватных кандидатов не нашлось. А тех, кого поставили у руля отрасли, преследовали трагические неудачи на Чернобыльской АЭС и кризис единой энергетической системы.

Сегодня мы переворачиваем не лучшую страницу истории развития нашей энергетики. При всех негативных проявлениях прошедших лет мы обнаруживаем, что школа Петра Степановича Непорожнего жива и развивается, и это вселяет у нас надежду на будущее.

Леонид ПРОХОРОВ,
председатель Совета старейших энергетиков Запорожской АЭС

ПРАВО НА ПРАЦЮ —
НАЙКРАЩА СОЦІАЛЬНА ГАРАНТІЯТрудовий кодекс України —
на часі: переваги й застереги

Перші статті нового Трудового кодексу України, що мав замінити Кодекс законів про працю, написані більше десяти років тому. Проект обговорювався на декількох засіданнях парламенту, але стаття законом йому досі не судилося через тривалі протистояння сторін соціального трикутника — профспілок, роботодавців і виконавчої влади, а також труднощі в пристосуванні його до ринкових умов.

Двічі варіанти законопроекту оцінювали міжнародні організації. На численних засіданнях кожна сторона окремо і на спільних засадах вели пошуки найкращого вираження інтересів найменш захищених працівників, роботодавців і держави.

Позиція профспілок була незмінною — аби в новому кодексі не знижувалися гарантії та права найменш захищених працівників, що декларовані в старому кодексі.

На думку заступника Голови Федерації профспілок України Григорія Осового, що була висловлена на недавньому брифінгу для журналістів, в останньому доопрацьованому сторонами варіанті законопроекту, який нині перебуває у черзі на обговорення в парламенті, основні трудові гарантії збережені. Із майже півсотні питань, що були тривалий час спірними, залишилося 12, за якими домовленостей не досягнуто і які висунені в розбіжності. Профспілковий актив сподівається, що народні депутати під час обговорення законопроекту в сесійній залі прислухаються до пропозицій профспілок.

Основні з них такі: не врахована пропозиція профспілок щодо обов'язкового укладення договорів на всіх підприємствах, установах, в організаціях, не врегульовано питання стосовно трудових відносин на малих підприємствах, для яких передбачаються особливі, відмінні від загальних, правила. Спірним є представництво роботодавців та профспілок у тристоронніх органах та деякі інші.

Григорій Осовий зробив наголос на тому, що засоби масової інформації поширюють недостовірну інформацію про те, що в новому кодексі збільшиться норма робочого часу. Це не відповідає дійсності. Законопроект передбачає нормальну тривалість робочого часу — 40 годин на тиждень. Новий кодекс вкрай необхідний, а якщо виникнуть питання, то їх можна вирішити шляхом внесення змін у майбутньому. Адже жоден законодавчий документ не є ідеальним.

У проекті Трудового кодексу України присутні такі приємні новачки, як заборона на звільнення працівника під час перебування у відраженні, встановлено додаткову відпустку за стаж роботи від 2 до 4 днів проміслово-виробничому персоналу вугільної, сланцевої, металургійної, електроенергетичної промисловості, а також зайнятому на відкритих гірничих роботах, на роботах на поверхні шахт, розрізів, кар'єрів і рудників, на будівельно-монтажних роботах у шахтному будівництві, на транспортуванні та збагаченні корисних копалин, збільшено розмір гарантованої підвищеної оплати праці в нічний час з 20 до 30 відсотків тарифної ставки (окладу) за кожну годину, підвищено оплату надурочних робіт, розширено перелік заборон у дискримінації в сфері праці та ін.

Заступник голови ФПУ Григорій Осовий висловив сподівання, що Трудовий кодекс України незабаром буде ухвалений Верховною Радою і запрацює.

Петро ВАСИЛЕНКО

«ГАРЯЧІ» ДНІ ВІДПОЧИНКУ

Первая смена — спортивная

По устоявшейся традиции, первая смена в ДОО «Юность» — спортивная, и ее начало совпало с открытием в оздоровительном центре малой спартакиады.

Руководство и профсоюзный комитет ОП «Запорожская АЭС», коллектив «Юности» под руководством Ольги Кучеренко сделали все возможное, чтобы подарить первым 260 юным энергодарцам, хозяевам центра, массу сюрпризов, незабываемых встреч, интересных и увлекательных мероприятий.

Случайно это или нет, но торжественное открытие первой оздоровительной смены совпало в «Юности» с началом чемпионата мира по футболу. И это обстоятельство тоже наложило свой отпечаток на казалась бы в деталях отработанную схему церемонии открытия.

Самые дорогие и почетные гости ребят — представители администрации и профкома Запорожской атомной станции. Как всегда, они приехали в центр не с пустыми руками. Начальник управления социальных программ ОП АЭС Алексей Трубенков, начальник отдела социального развития Елена Ульянова и председатель цехового профсоюзного комитета управления строительства ЗАЭС Анатолий Сологуб пожелали ребятам теплой погоды, ласкового моря, побольше положительных эмоций. Гости подарили им футбольные мячи и каждому юному футболисту — календари чемпионата мира по футболу, чтобы они могли отслеживать события мирового первенства.

Атомщики позаботились и о том, чтобы обеспечить воспитателей лагеря и ребят красочными футболками, бейсболками и галстуками. Причем у каждого отряда — свой цвет, как и положено, спортивным командам...

— Я бы хотел поблагодарить ваших родителей, работников Запорожской АЭС за то, что они сделали, казалось бы, невозможное для открытия центра, — сказал, обращаясь к ребятам, Алексей Трубенков. — Когда мы приехали сюда весной, увидели просто удручающую картину: пляжа практически не было, а забор унесло сильным штормом в море... Потребовались неимоверные усилия ваших пап и мам, бабушек и дедушек, чтобы за короткий промежуток времени не только вернуть «Юности» первоначальный вид, но и сделать центр еще краше.

Подготовил Антон ПОСПЕЛОВ
Фото Николая КУЛАГИНА

ПРОФСПІЛКОВА ІНІЦІАТИВА

ПОДАРИЛИ ПРАЗДНИК ДЕТВОРЕ

В Международный день защиты детей, в парке Славы г. Желтые Воды собралось около 300 мальчишек и девчонок, чтобы принять участие в захватывающей развлекательно-игровой программе. Организаторами мероприятия выступили: организация молодежи Восточной объединенной организации профсоюза (председатель Кристина Белоус) и агентство «Мастерская праздников» (Алена Ярошенко).

На площадке за Дворцом культуры города царил веселье, задор, играла музыка, повсюду слышался детский смех.

Малыши пришли на праздник с родителями, бабушками, дедушками, а школьники — самостоятельно, собрав компанию дворовых друзей. Взрослые, участвовавшие в организации мероприятия, перевоплотились в различных героев: Гарри Потера, тигра, казаков и др. Каждый из них встречал ребят на одной из игровых станций, где необходимо было выполнить то или иное задание на силу, ловкость, смекалку, творчество. Девочка увлеченно принимала участие в армрестлинге, приседании, прыжках со скакалкой, набивании мяча, кегельбане, метании шишек, танцах, рисовании и многих других оригинальных конкур-

сах и состязаниях. Стремление вознаграждалось сладостями и призами. «Расплатившись» фантиками от конфет, дети катались на волшебном такси, в конструкции которого трудно было узнать незатейливую тачку.

А с каким нетерпением все ждали результатов лотереи! Без приза не ушел домой ни один ребенок! Сладости, призы и финансовую поддержку мероприятию предоставили: Восточная объединенная организация профсоюза, дизайн-студия «Новый стиль», ИП «Стратегия» и другие предприятия торговли. Помощь в предоставлении костюмов оказал Центр народного творчества культуры и досуга ГП «ВостГок».

Елена БОРОВКОВА

МОЛОДЬ — ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

СИЛАЧИ АТОМПРОФСОЮЗА

Славутич отметил свое 23-летие. И в четвертый раз в рамках празднования Дня города проходили игры под названием «Силачи Атомпрофсоюза».

Самое первое соревнование подобного рода, по силовым упражнениям, прошло в формате Спартакиады организаций мо-

лодежи Атомпрофсоюза в 2005 году. К тому моменту молодежи захотелось принести в соревнование что-то новое и сильное. Получилось. И с 2007 года решили проводить отдельный турнир в рамках Дня города Славутич.

Чувствуется, что с каждым годом турнир набирает обороты, становится интереснее, увлека-

тельнее. К примеру, в этом году ввели новое упражнение — перекидывание через перекладину камня весом 80 и 100 кг.

Участвовали пять команд: Атомремонтсервис, Чернобыльская АЭС, Южно-Украинская АЭС, дирекция НАЭК «Энергоатом» и ВостГок. По разным причинам не смогли приехать силачи с Ривненской и Запорожской АЭС.

В этом году было еще одно новшество. Участников разбили на две группы А и Б. В первую вошли новички, во второй — более опытные участники. В четырех упражнениях под названием «Карусель «Конана», «Колода», «Камень» и «Тяга автомобиля» определились победители.

В итоге в группе А первые три места завоевали Руслан Скирда (дирекция НАЭК), Михаил Коваленко (АРС), Сергей Марченко (ВостГок). В группе Б призовые места поделили: Максим Ляшенко (дирекция НАЭК) (на снимке — справа), Роман Кузьменко (ЧАЭС), Василий Кулаченко (АРС).

В командном первенстве Кубок увезли ребята из дирекции НАЭК Максим Ляшенко и Руслан Скирда, они с приличным отрывом в 14,67 балла опередили команду АРС — Михаила Коваленко и Василия Кулаченко, занявших второе место. Третье место у команды ВостГок — Сергей

Марченко и Александр Литовченко, они уступили второму месту 11,5 балла (на снимке — слева). А вот команда ЧАЭС уступила им всего два балла. Зрители тоже принимали активное участие практически во всех упражнениях. В паузах любому желающему предлагалось попробовать свои силы и получить приз зрительских симпатий.

Занятие силовыми видами спорта для всех участников Богатырских игр — это увлечение, хобби, которым они занимаются в свободное от работы время.

Подобные соревнования — отличная пропаганда спорта и здорового образа жизни.

Александр КУПНЫЙ

РОЗ'ЯСНЮЄ МІНПРАЦІ
ТА СОЦПОЛІТИКИ УКРАЇНИЩорічна відпустка:
право працівників

Який порядок надання щорічної відпустки повної тривалості працівникові, який відпрацював на підприємстві майже рік?

П. МОМОТ,

м. Южноукраїнськ Миколаївської обл.

Право працівника на щорічну відпустку повної тривалості у перший рік роботи настає після закінчення шести місяців безперервної роботи на даному підприємстві (ст. 10 Закону «Про відпустки»). Щорічні відпустки за другий та наступні роки роботи можуть бути надані працівникові в будь-який час відповідного робочого року.

Щорічні відпустки надаються працівникові з таким розрахунком, щоб вони були використані, як правило, до закінчення робочого року.

Черговість надання відпусток визначається графіком (затверджується власником або уповноваженим ним органом за погодженням з виборним органом первинної профорганізації (профспілковим представником) чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом) і доводиться до відома всіх працівників.

При складанні графіка враховуються інтереси виробництва, працівників та можливості для їх відпочинку.

Конкретний період надання щорічних відпусток у межах графіка узгоджується між працівником і власником (уповноваженим ним органом), який зобов'язаний письмово повідомити працівника про дату початку відпустки — не пізніше двох тижнів до встановленого графіком терміну.

Загальна тривалість щорічних відпусток не може перевищувати 59 (для працівників, зайнятих на підземних гірничих роботах — 69) календарних днів.

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомнік України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
каб. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомнік України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомнік України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована
у ПП «Трейд Інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна